

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

www.lachairoi.org

Nr. 169

Het verbroken verbond

Het voorstel dat God Israël heeft gedaan met betrekking tot het verbond, vinden we in Exodus 19. Het was een overeenkomst waarin het volk Israël Gods bijzondere schat kon worden, een koninkrijk van priesters en een heilige natie. In Exodus 20 vinden we de bepalingen van het verbond in wat gewoonlijk de tien geboden wordt genoemd. Maar voordat een van deze gebeurtenissen plaatshad, lezen we over een verhelderend voorval dat verband hield met de schoonvader van Mozes.

Zijn naam was Jetro en er wordt van hem gezegd dat hij 'de priester van Midjan' was (Ex. 18:1). Wat we van hem weten, is hij een man was die God kende, die God vreesde en dat hij een priester was geworden van God voor het volk van Midjan en zijn ontvankelijkheid voor de waarheid werd al snel duidelijk (18:11). Toen hij de overwerkte toestand van Mozes zag, gaf hij hem het advies om uit het hele volk om te zien 'naar flinke, godvrezende, betrouwbare mannen, die winstbejag haten, en hen over hen aanstellen als oversten van duizend, oversten van honderd, oversten van vijftig en oversten van tien' (Ex.18:21). Hij zegt Mozes echter dat hij dit niet moet doen, tenzij God hem dat opdraagt (18:23). Er wordt vervolgens gezegd dat Mozes naar zijn stem luisterde en alles deed wat Jetro heeft gezegd.

Het aantal flinke mannen bedroeg in die tijd onder Israël waarschijnlijk ongeveer 800.000. een eenvoudige rekensom laat zien dat er ten minste 80.000 mannen gevonden moesten worden die aan de voorwaarden voldeden, zodat ten minste één op de tien mannen in Israël een godvrezende, betrouwbare man was, die winstbejag haatte. Deze mannen getuigden nou precies van de moraal die de tien geboden van

hen eiste, zelfs voordat de wet was gegeven. Met het oog op deze feiten zou het zelfs voor de meest volhardende, wettische geest duidelijk moeten zijn dat als mannen als Abel, Henoeh, Noach en Abraham leefden op een wijze die God behaagde, lang voordat de wet was gegeven; en als ten minste 80.000 mannen in Israël godvrezend en rechtvaardig waren en de waarheid zochten, voordat de tien geboden waren uitgesproken, dat een mens in deze tijd, die een actief gelovige is in de Here Jezus Christus, een leven kan leiden dat welgevallig is voor God, zelfs als hij volhoudt dat hij niet onder de wet is die God aan Israël heeft gegeven. Er bestaat in de tegenwoordige tijd een zeer hoge moraal die de vrucht is van de Geest in de gelovige en die niet het gevolg is van het onderhouden van wetten (zie Gal. 5:22; Ef. 5:29).

Toen God het verbond aanbood, heeft Israël het aanvaard voordat maar één bepaling daarvan was bekendgemaakt. Dat is niet vreemd, aangezien God vertrouwd kon worden. Toen Hij de bepalingen van het verbond duidelijk maakte, bleken ze niet onredelijk of onmogelijk te zijn. Zij eisten niets anders dan wat een gelovige in Israël al deed.

Van Exodus 20, toen het verbond werd gesloten, tot Exodus 32, waar het verbond werd verbroken, zijn ongeveer zevenenveertig dagen verstreken. Gedurende die periode heeft het volk Israël zich gehouden aan de bepalingen van het verbond. Ja, de wet is zevenenveertig dagen lang door Israël onderhouden. En als de wet zevenenveertig dagen kon worden gehouden, is er geen reden te bedenken waarom dat niet zevenenveertig maanden, zevenenveertig jaren of te allen tijde had gekund.

Deze periode van zevenenveertig dagen was waarschijnlijk de aangenaamste in de hele geschiedenis van Israël. Zij hadden een verbond met God en zij kwamen de bepalingen van de overeenkomst na. Zij waren nooit tevoren in zo'n voordelige positie geweest. Het zou niet lang meer duren of zij zouden door Gods werk inderdaad een bijzondere schat, een koninkrijk van priesters, een heilige natie zijn. Maar toen Mozes, hun leider, lange tijd op de berg verbleef, raakten zij in paniek. Emotie kreeg de overhand over de rede en zij eisten dat Aäron goden voor ze zou maken, afbeeldingen die zij konden zien en volgen wanneer zij die voor zich uit duwden. Op die manier begingen zij de meest verschrikkelijke zonde en kwamen zij tevens de eerste twee bepalingen in hun overeenkomst met God niet na.

Als zij een gouden kalf gemaakt zouden hebben en hebben aanbeden in de 2500 jaar die voorafging aan de tien geboden, zouden zij een ontstellende zonde hebben begaan. Wet of geen wet, het was altijd fout. Als Israël iets dergelijks gedaan zou hebben vóór Sinaï, zou dat een onmiskkenbaar boze daad zijn geweest. Zoiets doen nadat het verbond is

aangeboden en aanvaard, was meer dan zonde. Daarmee werd het verbond verbroken. Yahweh heeft gezegd: 'mijn verbond, dat zij verbroken hebben, hoewel Ik heer over hen ben, luidt het woord des HEREN' (Jer. 31:32).

In het verbond dat God met Israël heeft gesloten was geen voorziening voor herstel opgenomen. Er bestond geen bepaling waarin gezegd wordt dat als zij niet de eerste keer zouden slagen, zij het opnieuw konden proberen. Er was geen tweede kans als zij het niet haalden. Dat zien we in de toorn van God, in Zijn dreigement hen te verteren en in het pleidooi van Mozes, zoals we dat lezen in Exodus 32.

Toen Mozes zich op aanwijzing van God de berg af spoedde, met de twee stenen tafelen, zag hij met eigen ogen Israëls zonde. Zich er volkomen van bewust dat het verbond verbroken was, wierp hij de weergave van de voorwaarden en beloften weg en deze vielen in scherven aan de voet van de berg.

Dit gebeurde juist op de dag dat God op het punt stond het volk een zegen te geven. Zie Exodus 32:29. Het kan zijn dat het Gods bedoeling was op deze dag deze groep mensen tot Zijn bijzondere schat te verklaren, Zijn priesterlijk koningschap, Zijn heilige natie. Het zou zelfs kunnen zijn dat Hij van plan was de waarheid van de wet vanaf de stenen tafelen over te brengen op de tafelen van hun hart. We kunnen niet met zekerheid zeggen welke zegeningen zij hebben gemist, maar we weten wel dat hen geen zegen is gegeven. Israël heeft gezondigd en de straf daarover werd uitgesproken en er lagen drieduizend Israëlieten dood in het kamp (Ex. 32:28). Toen Mozes de daad van Israël overdacht, verklaarde hij dat zij 'een grote zonde gezondigd' hadden, maar hij maakte tevens bekend dat hij zou opklimmen tot de Heer in de hoop dat er enige bedekking voor hun zonde kon worden gevonden. Hij wist dat zij onder dit verbond geen nieuwe start konden maken. De vastgelegde voorwaarden lagen verbrijzeld aan de voet van de berg. Toen God dreigde het volk te vernietigen en een nieuwe start te maken met alleen Mozes, door hem tot een groot volk te maken, is zijn smeekbede voor hen heel sprekend. Hij bood zichzelf aan in plaats van Israël, maar zijn aanbod werd afgewezen.

Maar de HERE zeide tot Mozes: Wie tegen Mij gezondigd heeft, zal Ik uit mijn boek delgen. Maar ga nu heen, leid het volk naar de plaats waarvan Ik u gesproken heb; zie, mijn engel zal voor u uit gaan, maar ten dage van mijn bezoeking zal Ik aan hen hun zonde bezoeken (Ex. 32:33,34).

Vanaf deze tijd was Israël onder de vloek van de wet. De wet was niet langer gunstig voor hen; hij werkte hen tegen. Hij was al verbroken,

zodat hij niet meer gehouden kon worden. Mozes kreeg niettemin de opdracht twee nieuwe stenen tafelen te maken om de gebroken tafelen te vervangen en zo is Israël “onder de wet” geplaatst.

Om dit beter te kunnen begrijpen, moeten we eens denken aan de Californische wet betreffende moord. Ik geef graag toe dat deze wet goed is; deze wet is vóór mij en niet tegen mij; hij is er ten behoeve van mij en niet ten nadele van mij. Deze wet beschermt mij en mijn geliefden. Als er nog niet zo’n wet zou zijn, zou ik me aansluiten bij alle gezagsgetrouwe burgers om te werken aan de totstandkoming ervan.

Deze wet is evenwel inactief wat mij persoonlijk aangaat. Hoewel de wet sterk is, kan hij mij niet raken, aangezien ik geen moordenaar ben. Maar als ik een moord zou begaan, zou hij niet langer inactief zijn; hij zou niet gunstig zijn voor mij. Hij zal zich tegen mij keren en tegen mij optrekken om zijn straf te eisen. Ik zal onder zijn vloek verkeren en ik moet daar blijven, tenzij er een weg wordt gevonden om mij ervan te bevrijden. Aangezien er geen voorziening bestaat om iemand te verlossen van de wet tegen moord, zal ik onder de vloek daarvan blijven en moet ik de straf ondergaan.

Zo was het ook met Israël. God heeft een wet gegeven die heilig, rechtvaardig en goed was. Deze wet was gunstig voor hen. Door de bepalingen ervan na te leven, zouden ze grote beloningen ontvangen. Maar de bepalingen van de wet waren van dien aard dat het overtreden ervan een daad van zonde was die Gods wraak kon oproepen. Zij hebben de wet verbroken en zijn onder zijn vloek terechtgekomen.

We kunnen dit beter begrijpen door te zeggen dat Israël vanaf Exodus 30 tot 32 de wet de baas was. Toen zij zondigden, kwamen zij onder de wet. En onder de wet zijn, betekent ook onder zijn vloek zijn. Zoals Paulus zo krachtig heeft gezegd:

Want allen, die het van werken der wet verwachten, liggen onder de vloek; want er staat geschreven: Vervloekt is een ieder, die zich niet houdt aan alles, wat geschreven is in het boek der wet, om dat te doen. En dat door de wet niemand voor God gerechtvaardigd wordt, is duidelijk; immers, de rechtvaardige zal uit geloof leven. Doch bij de wet gaat het niet om geloof, maar: wie dat doet, zal daardoor leven (Gal. 3:10-12).

De uitdrukkingen ‘de wet de baas’ en ‘onder de wet’ die in de voorgaande paragraaf zijn gebruikt, hadden de bedoeling het contrast te versterken, om een tegenstelling duidelijk te maken. Om het nog duidelijker te maken, kunnen we zeggen dat de staatswet tegen moord op mij van toepassing is, maar dat ik niet onder die wet ben. Ik kom alleen maar onder die wet als ik hem overtreden heb. Dat is de

Schriftuurlijke betekenis van 'onder de wet.' Het precieze Schriftuurlijke onderscheid is er tussen 'zonder de wet,' in de wet' en 'onder de wet.'

'Zonder de wet' zijn, betekent dat je onder hen (de volken) bent, op wie de wet niet van toepassing is. 'Zonder de wet' zijn betekent evenwel niet dat men dan geen principes had of voorschriften die het leven bepaalden. Paulus spreekt daarover in I Corinthe 9:21, waar hij zegt: 'hun, die zonder wet zijn, ben ik geworden als zonder wet - hoewel niet zonder de wet van God, want ik sta onder de wet van Christus - om hen, die zonder wet zijn, te winnen.' En in Romeinen 2:14 zegt hij: 'wanneer toch heidenen, die de wet niet hebben, van nature doen wat de wet gebiedt, dan zijn dezen, ofschoon zonder wet, zichzelf tot wet.'

'In de wet' waren de mensen aan wie de wet werd gegeven op de Sinai en hun afstammelingen, de kinderen Israëls. Dit was een gezegende toestand, maar het was niet voor de heidenen.

'Onder de wet' waren zij die deel uitmaakten van het volk waaraan de wet gegeven was en dat deze had verbroken. Dit was een ongewenste situatie en hiermee wordt de betekenis duidelijk van Gods woorden tot Ezechiël, zoals deze in Ezechiël 20:25 zijn opgetekend: 'toen gaf Ik hun zelf inzettingen die niet goed waren, en verordeningen waardoor zij niet zouden leven.'

'Onder de wet' is de toestand van Israël geworden toen zij 'een grote zonde gezondigd' hadden door het gouden kalf te maken. Het verbreken van de stenen tafelen gaf aan dat het verbond verbroken was, maar hun verplichtingen ten aanzien van de wet zijn hierdoor niet beëindigd en ook is hun zonde er niet door bedekt. God heeft Mozes voor de tweede keer de tafelen gegeven. Deze werd in de ark des verbonds gelegd, onder het met bloed besprenkelde verzoendeksel. Hier bleven zij als bestendig getuige van Israëls overtreding en de noodzaak van verlossing van de vloek van een verbroken wet en de grond voor hun verlossing, het bloed van het volmaakte Lam van God.